

Beslissing

met betrekking tot het “**Aansluitingscontract Elektriciteit – Middenspanning en Hoogspanning ($1 \text{ kV} < U_n \leq 36 \text{ kV}$)**”, inclusief bijlagen, van de elektriciteitsdistributienetbeheerders

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Wettelijk kader	3
1.3. Voorafgaand traject	4
1.4. Voorwerp	6
2. Analyse en beoordeling	7
2.1. Publieke consultatie en overleg	7
2.1.1. Wijzigingen na consultatie	8
2.1.1.1. Telebeheer en telecontrole	8
2.1.1.2. Verplichte ombouw van rechtstreekse aansluiting naar inbinding in middenspanningslus	10
2.1.1.3. Klantencabine met meerdere Distributienetgebruikers	11
2.1.1.4. Wijzigingsbeding	11
2.2. Kennisgeving en inwerkingtreding	11
2.3. Modulatie	13
2.3.1. Contractueel Aansluitingsvermogen voor moduleerbare installaties	13
2.3.2. Modulatie van installaties van de Distributienetgebruiker op vraag van de Distributienetbeheerder	16
2.3.3. Afstemming uitvoeringsvorm telecontrole op risicobeheer binnen netbeheer	17
2.3.4. Tenlasteneming en onderhoud van de telecontrole-installatie	18
2.4. Beperkte opmerkingen	19
2.4.1. Te corrigeren	19
2.4.2. Niet (noodzakelijk) te corrigeren	23
2.5. Verschrijvingen en vergetelheden	25
2.5.1. Te corrigeren	25
2.5.2. Niet (noodzakelijk) te corrigeren	25
3. Conclusie	27
Beschikkend gedeelte	28

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Op 10 juni 2026 diende Fluvius¹ een ontwerp van aansluitingscontract, genaamd “Aansluitingscontract Elektriciteit – Middenspanning en Hoogspanning (1 kV < Un ≤ 36 kV)” en inclusief bijlagen, ter goedkeuring in bij Vlaamse Nutsregulator.

1.2. Wettelijk kader

Artikel 4.2.1 Energiedecreet² bepaalt (eigen onderlijningen):

“§ 1. De Vlaamse Nutsregulator stelt [een] technisch reglement op voor het beheer van het elektriciteitsdistributienet, het aardgasdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. [...]

§2/1. De Vlaamse Nutsregulator neemt binnen een termijn van negentig dagen na de dag waarop hij de aanvraag heeft ontvangen een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening, of tot weigering van de goedkeuring of tot commentaar over alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de distributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, opgesteld ter uitvoering van de toepasselijke technische reglementen. Als de Vlaamse Nutsregulator aan de aanvrager bijkomende inlichtingen vraagt, wordt de termijn om een beslissing te nemen, eenmalig met dertig dagen verlengd. [...]”

Artikel 1.2.4 TRDE³ bepaalt (eigen onderlijningen):

“§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de Vlaamse Nutsregulator.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de Vlaamse Nutsregulator volgens de procedure bepaald in §5. De Vlaamse Nutsregulator kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van

¹ Fluvius System Operator cv, met ondernemingsnummer 0477.445.084 en met zetel te Brusselsesteenweg 199, 9090 Merelbeke-Melle. Hierna “Fluvius”. Vlaamse Nutsregulator verleende bij beslissing van 26 juni 2018 (BESL-2018-21) toestemming aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, PBE, Infrax West, IVEG, en Inter-energa (thans Fluvius Limburg) om een beroep te doen op werkmaatschappij Fluvius. BESL-2018-21 beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2018-21>.

² Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, BS 7 juli 2009. Hierna “Energiedecreet”. Energiedecreet ook beschikbaar op <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1018092¶m=inhoud>.

³ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest, zoals gewijzigd bij beslissing van 20 maart 2026 door Vlaamse Nutsregulator (BESL-2026-39), BS 31 maart 2026. Hierna “TRDE”. TRDE beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/elektriciteit-en-aardgas/netbeheer/technische-reglementen#download-het-trde>.

belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6. [...]

De Vlaamse Nutsregulator gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn. [...]

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet elke vaststelling of wijziging van documenten met daarin aansluitings- of (data)toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, consulteren op de wijze bepaald in §7 tenzij hij het akkoord ontving van de Vlaamse Nutsregulator dat een consultatie niet vereist is. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt na consultatie het voorstel, samen met een verslag van de consultatie, over aan de Vlaamse Nutsregulator met het oog op de goedkeuring zoals bedoeld in §3.

De Vlaamse Nutsregulator neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring. Deze beslissing omvat, in voorkomend geval, de redenen voor niet-consultatie, als vermeld in het eerste lid.

Pas na goedkeuring door de Vlaamse Nutsregulator kunnen de voorwaarden in werking treden. [...]

§7. De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de Vlaamse Nutsregulator goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet. [...]"

1.3. Voorafgaand traject

Op 30 maart 2022 besliste Vlaamse Nutsregulator dat Fluvius een geconsulteerd voorstel van het (gehele) aansluitingscontract ter goedkeuring dient voor te leggen.⁴

Van 17 maart 2023 tot en met 28 april 2023 consulteerde Fluvius een voorstel van aansluitingscontract, inclusief bijlagen.⁵

Op 26 mei 2023 werd een geconsulteerd voorstel van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.

Ingevolge een eerste 'draft analyse' door Vlaamse Nutsregulator, werd op 3 oktober 2023 een aangepaste versie van het aansluitingscontract, inclusief bijlagen, ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.

Ingevolge een bijkomende analyse door Vlaamse Nutsregulator, werd op 29 november 2023 een aangepaste versie van het aansluitingscontract, inclusief bijlagen, ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.

⁴ BESL-2022-40, Beschikkend gedeelte, art. 1. BESL-2022-40 beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2022-40>.

⁵ Zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/aansluitcontract-elektriciteit-hoogspanning>.

Op 20 februari 2024 werd een aangepaste versie van een bijlage ("LP en noodgroepen"), ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.

Op 22 april 2024 werd een aangepaste versie van een bijlage ("TRANS HS"), ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.

Op 20 november 2024 besliste Vlaamse Nutsregulator dat Fluvius uiterlijk 12 maanden de tijd had om een nieuw ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, ter goedkeuring voor te leggen.⁶

Op 29 april 2025 vond een workshop plaats, met alle betrokken medewerkers van Vlaamse Nutsregulator, Fluvius, alsook de externe raadsleden van Fluvius.

Op 12 september 2025 werd een niet-definitieve versie van het aansluitingscontract, inclusief bijlagen, overgemaakt aan Vlaamse Nutsregulator.

Op 8 oktober 2025 vond een overleg plaats, met alle betrokken medewerkers van Vlaamse Nutsregulator en Fluvius.

Op 17 oktober 2025 maakte Vlaamse Nutsregulator zijn opmerkingen en bedenkingen aan Fluvius over.

Op 28 november 2025 werd een nieuw ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, overgemaakt aan Vlaamse Nutsregulator.

Op 8 december 2025 schreef Vlaamse Nutsregulator Fluvius aan met de boodschap dat het nieuw ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, dient te worden geconsulteerd.

Van 30 januari 2026 tot en met 13 maart 2026 consulteerde Fluvius het nieuwe ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen.⁷

Op 26 februari 2026 organiseerde Fluvius, bijkomend aan het schriftelijk consultatietraject, een online stakeholdersoverleg.⁸

Op 6 april 2026 werd een aangepast ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, consultatieverslag, alle ontvangen stakeholdersreacties alsook een Excel-bestand met het antwoord van Fluvius (per reactie en, waar van toepassing, de wijze waarop deze opmerkingen zijn verwerkt in het aansluitingscontract), overgemaakt aan Vlaamse Nutsregulator.⁹

Op 8 mei 2026 maakte Vlaamse Nutsregulator opmerkingen en bedenkingen aan Fluvius over.

Tussen 28 mei 2026 en 11 juni 2026 vond digitaal overleg plaats, tussen medewerkers van Vlaamse Nutsregulator en Fluvius (voornamelijk in functie van het wijzigingsbeding).

Op 10 juni 2026 werd het finaal ontwerp van aansluitingscontract, inclusief bijlagen, ter goedkeuring voorgelegd aan Vlaamse Nutsregulator.¹⁰

⁶ BESL-2024-104, Beschikkend gedeelte, art. 1. BESL-2024-104 beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2024-104>.

⁷ Voor het van 30 januari 2026 tot en met 13 maart 2026 geconsulteerd ontwerp (hierna "Geconsulteerd Ontwerp"), zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

⁸ Voor de bijhorende presentatie, zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

⁹ Voor het op 6 april 2026 overgemaakte aangepast ontwerp (hierna "Aangepast Ontwerp"), zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

¹⁰ Voor het op 10 juni 2026 ingediend finaal ontwerp (hierna "Aansluitingscontract"), zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

Op 9 juli 2026 vond digitaal overleg plaats, tussen medewerkers van Vlaamse Nutsregulator en Fluvius (voornamelijk in functie van openstaande onduidelijkheden).

1.4. Voorwerp

Aansluitingscontract (versies) – Tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, wordt hierna met “Geconsulteerd Ontwerp”, “Aangepast Ontwerp” en “Aansluitingscontract” steeds het volgende bedoeld:¹¹

- “**Geconsulteerd Ontwerp**”: het van 30 januari 2026 tot en met 13 maart 2026 geconsulteerd ontwerp;¹²
- “**Aangepast Ontwerp**”: het op 6 april 2026 aan Vlaamse Nutsregulator overgemaakte aangepast ontwerp;¹³
- “**Aansluitingscontract**”: het op 10 juni 2026 ingediende en ter goedkeuring voorgelegde (finaal) ontwerp van aansluitingscontract, genaamd “Aansluitingscontract Elektriciteit – Middenspanning en Hoogspanning ($1 \text{ kV} < U_n \leq 36 \text{ kV}$)”.¹⁴

Het Aansluitingscontract vormt het voorwerp van deze beslissing.

Aansluitingscontract (structuur) – Het Aansluitingscontract kent volgende structuur en onderdelen:¹⁵

- Voorblad
- Bijlage 1 (Technische fiche)
- Bijlage 2 (Algemene Voorwaarden)
- Bijlage 3 (Bijzondere voorwaarden voor klanten op 26-36 kV-post, 1-26 kV-post en Distributiecabine)
- Bijlage 4 (Technische bepalingen en vereisten)
- Bijlage 5 (Klantencabine met meerdere Distributienetgebruikers)

¹¹ Zie ook *supra*, titel 1.3.

¹² Zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

¹³ Als Bijlage 1 bij onderhavige beslissing. Zie ook <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

¹⁴ Als Bijlage 2 bij onderhavige beslissing. Zie ook <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

¹⁵ Cf. de allereerste paragraaf van het Aansluitingscontract: “Dit voorblad (“Voorblad”) vormt samen met de Bijlagen het volledige contract (“Aansluitingscontract”) tussen de Distributienetbeheerder en de Distributienetgebruiker [...]”.

2. Analyse en beoordeling

Vlaamse Nutsregulator beschikt over een ruime beoordelingsbevoegdheid ten aanzien van ter goedkeuring voorgelegde documenten, gezien zijn missie, taken, bevoegdheden en doelstellingen.¹⁶

In casu gaat Vlaamse Nutsregulator na of het Aansluitingscontract conformeert aan de betrokken en vigerende regelgeving. Daarnaast gaat Vlaamse Nutsregulator ook na of aan zijn opmerkingen uit BESL-2024-104 gevolg werd gegeven.

Gezien de vereisten verspreid liggen (cf. Energiedecreet en TRDE *juncto* BESL-2024-104 *juncto* Burgerlijk Wetboek¹⁷ en Wetboek van Economisch Recht¹⁸) en gedeeltelijke overlappings vertonen, worden de relevante vereisten hierna thematisch besproken (en wordt het Aansluitingscontract niet artikelsgewijs besproken).

2.1. Publieke consultatie en overleg

Uit bovenstaande beschrijvingen (*supra*, titel 1.3) blijkt dat een openbare consultatie alsook overlegmomenten hebben plaatsgevonden in het kader van het Aansluitingscontract.

Consultatie – Aangaande het Consultatieverslag¹⁹ en de Reacties & Antwoorden²⁰, antwoordt Fluvius over het algemeen duidelijk, voldoende omstandig en inhoudelijk relevant op de consultatiereacties van marktpartijen.

Fluvius nam in het Geconsulteerd Ontwerp geen track-changes op, gezien de ingrijpende wijzigingen ten opzichte van het bestaande aansluitingscontract. Vlaamse Nutsregulator heeft begrip voor deze keuze, maar ondersteunt de vraag van FEBEG²¹ en ODE²² om bij toekomstige wijzigingen wel steeds transparant met track-changes te werken. Fluvius bevestigt in zijn reactie aan beide marktpartijen alvast zijn engagement hiervoor.²³

Overleg – Vlaamse Nutsregulator waardeert de organisatie van het online stakeholdersoverleg, bijkomend aan het consultatietraject.²⁴

Vlaamse Nutsregulator waardeert tevens hoe Fluvius overleg (met Vlaamse Nutsregulator) naar waarde schat. In het bijzonder de luisterbereidheid en de bereidheid van Fluvius om los van eigen ideeën te kunnen – en willen – komen, valt zeker te onderlijnen.

¹⁶ Cf. hoofdstuk 2, afdeling 2 Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator (hierna “VNR-decreet”). VNR-decreet beschikbaar op <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2024/04/19/2024005691/justel>.

¹⁷ Hierna “BW”. Boek 5 BW beschikbaar op https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=nl&sum_date=&pd_search=2022-07-01&numac_search=2022A32058&page=1&lg_txt=N&caller=list&2022A32058=3&trier=afkondiging&view_numac=2022a32057nx2013022819n&dt=BURGERLIJK+WETBOEK&nl=n&choix1=en#list-link-1.

¹⁸ Hierna “WER”. WER beschikbaar op https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2013022819&table_name=wet#list-link-1.

¹⁹ Verslag consultatie aansluitingscontract elektriciteit, beschikbaar op <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>. Hierna “Consultatieverslag”.

²⁰ Het document ‘reacties-consultatie-aansluitingscontract.pdf’, beschikbaar op <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>. Hierna “Reacties & Antwoorden”.

²¹ Zie Reacties & Antwoorden, rij 30.

²² Zie Reacties & Antwoorden, rij 41.

²³ Cf. Reacties & Antwoorden, rij 30 en 41.

²⁴ Voor de bijhorende presentatie, zie <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit>.

2.1.1. Wijzigingen na consultatie

Uit bovenstaande beschrijvingen (*supra*, titel 1.3) blijkt dat, naast het Geconsulteerd Ontwerp, op 6 april 2026 een Aangepast Ontwerp aan Vlaamse Nutsregulator werd overgemaakt en op 10 juni 2026 het (definitieve ontwerp van) Aansluitingscontract ter goedkeuring werd voorgelegd bij Vlaamse Nutsregulator.

De wijzigingen die na consultatie werden aangebracht, zijn niet van die aard dat een nieuwe consultatie zich opdrong. Het betrof eerder verduidelijkingen, beperkte aanpassingen en/of wijzigingen in het voordeel van de medecontractant van Fluvius (die voortvloeiden uit consultatiereacties van marktpartijen en/of informeel overleg met Vlaamse Nutsregulator).

Ter transparantie gaat als Bijlage 1 bij onderhavige beslissing, het Aangepast Ontwerp, waarbij wijzigingen na consultatie in track changes zichtbaar zijn. Verdere, latere wijzigingen worden in onderstaande volgende vier titels (bijkomend) geduid (*infra*, titel 2.1.1.1 t.e.m. 2.1.1.4), eveneens ter transparantie.

2.1.1.1. Telebeheer en telecontrole

Bij de ‘Technische kenmerken van de Aansluiting’ stond (en staat nog steeds) te lezen:

“Bij een Aansluiting met Telebeheer stelt de Distributienetbeheerder een telebeheerkast ter beschikking zodra hij dit nodig acht, waarbij de Distributienetbeheerder de schakelaars van de Distributienetgebruiker, verbonden met het Elektriciteitsdistributienet, kan bedienen op afstand. De Distributienetgebruiker staat in voor de installatie van deze telebeheerkast en het voorzien van de hulpvoeding op 230V. Het Synergrid Voorschrift C2/112 bevat meer informatie over Telebeheer.”²⁵

In zijn consultatiereacties stelde Bnewable de daaraan gerelateerde kostenallocatie tussen netbeheerder en netgebruiker in vraag.²⁶

Fluvius antwoordde Bnewable dat bedoelde bepaling geen kostenallocatie impliceert of beoogt, maar dat die deel uitmaakt van het TRDE en de tariefmethodologie, en als dusdanig niet herhaald wordt in het aansluitingscontract.²⁷

Vlaamse Nutsregulator volgde deze algemene insteek van Fluvius, doch vroeg zich af of de definitie van ‘Telebeheer’ niet aan de basis lag van bovenstaand misverstand. ‘Telebeheer’ werd in het Geconsulteerd Ontwerp namelijk als volgt gedefinieerd:

*“**Telebeheer** is het overkoepelende concept voor het op afstand beheren van netcomponenten via digitale systemen. Het omvat de volgende functies:*

- **Telebediening:** *het op afstand schakelen van installaties of componenten in het Elektriciteitsdistributienet, zoals het openen en sluiten van schakelapparatuur in cabines, zonder fysieke aanwezigheid ter plaatse.*
- **Telecontrole:** *het op afstand bewaken en aansturen van productie-installaties, elektriciteitsopslag of verbruiksinstallaties, inclusief het doorgeven van meetwaarden en het uitvoeren van modulatiebevelen.*

²⁵ Zie Bijlage 1 Geconsulteerd Ontwerp, titel 3, subtitel ‘Typeschema van de Aansluiting overeenkomstig het Synergrid Voorschrift C1/117’, tweede paragraaf.

²⁶ Zie Reacties & Antwoorden, rij 7.

²⁷ Zie Reacties & Antwoorden, rij 7.

- **Telesignalisatie:** *het op afstand verzenden van statussen, alarmen en signalen van installaties naar een controlecentrum, bijvoorbeeld posities van schakelaars, storingsmeldingen of beveiligingsacties.*
- **Telemeting:** *het op afstand verzamelen en doorsturen van meetgegevens van installaties of netcomponenten naar een centraal systeem.”²⁸*

Daar waar de algemene zin bij ‘Telebeheer’ in de definitie spreekt over het “*beheren van netcomponenten*”, wordt met ‘Telecontrole’ vervolgens ook een *onderliggende functie* vermeld die heel specifiek staat voor het bewaken en aansturen van “*productie-installaties, elektriciteitsopslag of verbruiksinstallaties*”, wat geen netcomponenten zijn, maar installaties van de netgebruiker. Dit leek Vlaamse Nutregulator tegenstrijdig, en op zijn minst enigszins verwarrend. Zeker omdat binnen de definitie van de functie ‘Telecontrole’, vervolgens ook nog wordt vermeld dat dit ook het doorgeven van meetwaarden (m.a.w. meting via telecommunicatie) en het uitvoeren van modulatiebevelen (via telecommunicatie) omvat.

Bnewable leek met zijn opmerking zodus het netbeheer van netcomponenten te beogen, waarbij het ‘Telebeheer’ spontaan, en niet volledig onlogisch, impliciet als dusdanig beperkter interpreteerde. Dit in tegenstelling tot ‘Telecontrole’, waar vanuit het Energiedecreet,²⁹ Energiebesluit^{30, 31} en het TRDE³² een connotatie van modulatie van installaties aan vasthangt.

Vlaamse Nutsregulator spoorde Fluvius daarom aan om een duidelijker onderscheid te maken tussen twee doelstellingen:

- Telecommunicatie gebruikt voor het netbeheer van netcomponenten, zoals de schakelaars van een middenspanningscabine die een middenspanningslus doorverbinden en het beheer van de aansluitingsinstallaties van een netgebruiker aangesloten op een transformatorstation of schakelpost. Dit omvat dan (mogelijk) zowel bediening (aansturen van de schakelaars), signalisatie (zicht op toestand van de schakelaar) en meting (zicht op de spanning en de stroom); en
- Telecommunicatie gebruikt voor modulatie(bevelen) van installaties van een netgebruiker, waarop een flexibiliteitsovereenkomst van toepassing is, bijvoorbeeld omwille van technische flexibiliteit of (toekomstig) een flexibele aansluitingsovereenkomst of permanente flexibele aansluitingsovereenkomst.

Beide doelstellingen kunnen evenwel en inderdaad gecombineerd worden in één toestel of telecommunicatie (waarbij Fluvius in geval van de functie ‘netbeheer van netcomponenten’ een deel van de kosten op zich neemt, overeenkomstig de bepalingen in de niet-periodieke tarieven).

Zodoende schikte Fluvius zich en verduidelijkte de definitie van ‘Telebeheer’ als volgt in het Aansluitingscontract (onderlijning betreft de doorgevoerde verduidelijking):

“Telebeheer is het overkoepelende concept voor *enerzijds* het op afstand beheren van netcomponenten via digitale systemen, en *anderzijds* het operationeel aansturen van installaties van distributienetgebruikers. Het omvat de volgende functies:

²⁸ Zie Bijlage 2 Geconsulteerde Ontwerp, titel 2, art. 2.1, ‘Telebeheer’.

²⁹ Cf. art. 4.1.17/9, §4; art. 4.1.17/10, §1; art. 4.1.17/14, §1 Energiedecreet.

³⁰ Besluit van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid, BS 8 december 2010. Hierna “Energiebesluit”. Energiedecreet ook beschikbaar op <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1019755¶m=inhoud>.

³¹ Cf. art. 1.1.1, §2, 99/2/1°; art. 3.1.34/1; art. 3.1.34/2 Energiebesluit.

³² Cf. art. 2.2.54 TRDE.

- **Telebediening:** het op afstand schakelen van installaties of componenten in het Elektriciteitsdistributienet, zoals het openen en sluiten van schakelapparatuur in cabines, zonder fysieke aanwezigheid ter plaatse.
- **Telecontrole:** het op afstand bewaken en aansturen van productie-installaties, elektriciteitsopslag of verbruiksinstallaties, inclusief het doorgeven van meetwaarden en het uitvoeren van modulatiebevelen.
- **Telesignalisatie:** het op afstand verzenden van statussen, alarmen en signalen van installaties naar een controlecentrum, bijvoorbeeld posities van schakelaars, storingsmeldingen of beveiligingsacties.
- **Telemeting:** het op afstand verzamelen en doorsturen van meetgegevens van installaties of netcomponenten naar een centraal systeem.³³

2.1.1.2. Verplichte ombouw van rechtstreekse aansluiting naar inbinding in middenspanningslus

In zijn consultatiereacties uitte Bnewable bedenkingen bij artikel 1.8 Bijlage 3 Geconsulteerd Ontwerp, met de vraag voor een actievere rol voor de netgebruiker in het beslissingsproces waarbij netgebruikers met een directe aansluiting op een transformatorstation of schakelpost verplicht worden omgezet naar een aansluiting in een middenspanningslus.³⁴

Fluvius antwoordde daarop als volgt:

“De rechtstreekse aansluiting op de post is een uitzonderlijke aansluitingsvorm die enkel logisch is zolang het afnameprofiel / gevraagde capaciteit dat objectief rechtvaardigt. De Distributienetbeheerder claimed echter hiermee niet het exclusieve recht over de aansluitingsvorm. In elk geval zal de DNB steeds vooraf met de DNG overleg plegen, zoals beschreven in [artikel 1.8, (b) Bijlage 3]”³⁵

Artikel 1.8, (b) Bijlage 3 Geconsulteerd Ontwerp bepaalt:

“De Distributienetbeheerder zal de Distributienetgebruiker steeds vooraf op de hoogte stellen van zijn intentie om de rechtstreekse Aansluiting op de post te wijzigen, waarna de Distributienetgebruiker en Distributienetbeheerder verder zullen overleggen. [...]”

Fluvius wijzigde voornoemd artikel (op aansturen van Vlaamse Nutsregulator). Zodoende luidt artikel 1.8, (b) Bijlage 3 Aansluitingscontract als volgt (onderlijning betreft de doorgevoerde wijziging):

“De Distributienetbeheerder zal de Distributienetgebruiker steeds vooraf op de hoogte stellen van zijn intentie om de rechtstreekse Aansluiting op de post te wijzigen, waarna de Distributienetgebruiker en Distributienetbeheerder verder zullen overleggen waarbij de Distributienetbeheerder een gemotiveerde verantwoording van de Distributienetgebruiker niet naast zich neer kan leggen. [...]”

Daarnaast werden ook, op vraag van Vlaamse Nutsregulator, de modaliteiten waarbinnen de rechtstreekse aansluiting kan worden herzien, toekomstgericht omschreven (door middel van verwijzing naar het TRDE).³⁶

³³ Zie Bijlage 2 Aansluitingscontract, titel 2, art. 2.1, ‘Telebeheer’.

³⁴ Zie Reacties & Antwoorden, rij 22.

³⁵ Zie Reacties & Antwoorden, rij 22.

³⁶ Cf. art. 1.8, (a) Bijlage 3 Geconsulteerd Ontwerp: “De Distributienetbeheerder kan de wijze van de Aansluiting herzien, indien hij vaststelt dat het rekenkundige gemiddelde van de maximale maandelijkse kwartuurvermogens gedurende een kalenderjaar een waarde van 4MW niet overschrijden, of indien de Distributienetgebruiker zelf aan de Distributienetbeheerder vraagt om het Aansluitingsvermogen te verlagen tot minder dan 5 MVA. In dat geval kan de Distributienetbeheerder beslissen om de Distributienetgebruiker niet meer rechtstreeks op het transformatorstation aan te sluiten

2.1.1.3. Klantencabine met meerdere Distributienetgebruikers

Artikel 1, (a) Bijlage 5 Geconsulteerd Ontwerp bepaalt:

“Algemeen is een gemeenschappelijke Aansluiting van meerdere individuele distributienetgebruikers slechts uitzonderlijk toegestaan, dit mits expliciet akkoord van de Distributienetbeheerder en onder de voorwaarden en modaliteiten bepaald in deze bijlage.”

Vlaamse Nutsregulator merkte op dat het met bovenstaande formulering niet duidelijk was onder welke omstandigheden een cabine met meerdere netgebruikers al dan niet wordt toegestaan. Daarop wijzigde Fluvius voornoemde bepaling en werd een verwijzing naar het Synergrid voorschrift C2/112 ingevoegd (alwaar de toepassingsvoorwaarden voor een klantencabine met meerdere distributienetgebruikers zijn opgenomen). Zodoende luidt artikel 1, (b) Bijlage 5 Aansluitingscontract als volgt (onderlijning betreft de doorgevoerde wijziging):

“Algemeen is een gemeenschappelijke Aansluiting van meerdere individuele Distributienetgebruikers slechts uitzonderlijk toegestaan indien dit in overeenstemming is met het Synergrid Voorschrift C2/112”.

Op aangeven van Vlaamse Nutsregulator werd ook het toepassingsgebied verder verduidelijkt³⁷ en werden twee verwarrende bepalingen^{38, 39} geschrapt.

2.1.1.4. Wijzigingsbeding

Op aangeven van Vlaamse Nutsregulator werd het wijzigingsbeding⁴⁰ gewijzigd, opdat de desgevallende voorafgaandelijke goedkeuringsnoodzaak door Vlaamse Nutsregulator beter naar voren zou komen, net als het principe van wilsovereenstemming tussen partijen bij eventuele wijzigingen. Fluvius heeft tevens gepoogd om het betrokken artikel minder complex te maken.

2.2. Kennisgeving en inwerkingtreding

In zijn consultatiereacties gaf FEBEG aan dat zijn leden wensen voldoende op voorhand geïnformeerd te worden over de verdere kennisgeving en inwerkingtreding van het Aansluitingscontract. Febeliec gaf aan dat *“grid users should have sufficient time to adapt to new (future) versions of the connection contract [...] Febeliec thus urges foreseeing reasonable and sufficient time for grid users to adapt to any new version of the connection contract and its modifications”*. In zijn antwoorden stelde Fluvius FEBEG hiervan verder op de hoogte te houden. Fluvius stelde eveneens *“De exacte datum van inwerkingtreding van het aansluitingscontract is nog niet gekend, maar Fluvius zal zeker voldoende ruimte voorzien tussen het moment dat de distributienetgebruiker in kennis wordt gesteld van het contract en de effectieve datum van inwerkingtreding.”*⁴¹

maar in te lussen in het Hoogspanningsnet of Middenspanningsnet. [...]”; en Art. 1.8, (a) Bijlage 3 Aansluitingscontract: *“De Distributienetbeheerder kan de wijze van de Aansluiting herzien conform het TRDE. [...]”*

³⁷ Cf. art. 1, (c) Bijlage 5 Aansluitingscontract: *“Een gemeenschappelijke Aansluiting van meerdere individuele distributienetgebruikers is enkel mogelijk in een fysieke parallelle opstelling met aparte toegangspunten en meters voor elke individuele Distributienetgebruiker.”*

³⁸ Cf. art. 1, (f) Bijlage 5 Geconsulteerd Ontwerp: *“Alle gebouwen waarvan de nutsvoorzieningen elektriciteit worden voorzien, bevinden zich op de Eigen Site.”*

³⁹ Cf. art. 2, (a) Bijlage 5 Geconsulteerd Ontwerp: *“Er is slechts één Aansluiting op het Elektriciteitsdistributienet.”*

⁴⁰ Cf. art. 14.3 Bijlage 2 Geconsulteerd Ontwerp; en art. 14.3 Bijlage 2 Aansluitingscontract.

⁴¹ Zie Reacties & Antwoorden, rij 29 en 42.

Fluvius gaf tijdens informeel overleg met Vlaamse Nutsregulator aan dat het onwenselijk is dat het Aansluitingscontract, over alle distributienetgebruikers heen, (veel) verschillende data van inwerkingtreding zou kennen.

Vlaamse Nutsregulator leest dat artikel 5 Voorblad Aansluitingscontract bepaalt (eigen onderlijningen):

“Het Aansluitingscontract treedt in werking op de datum van indienstname van het eerste Toegangspunt van de Aansluiting (“Datum van Inwerkingtreding”).

Indien de Datum van Inwerkingtreding [lees, de datum van indienstname van het eerste Toegangspunt van de Aansluiting] vóór 1 juli 2026 valt, wordt met ingang van 1 juli 2026 het op dat ogenblik tussen Partijen geldende aansluitingscontract voor de Aansluiting integraal vervangen door de onderhavige versie. [Opmerking: datum van 1 juli 2026 onder voorbehoud.]

Dit Aansluitingscontract heeft een onbepaalde duur.”

Vlaamse Nutsregulator leest dat artikel 14.3 Bijlage 2 Aansluitingscontract bepaalt (eigen onderlijningen):

“Een Wijziging van het Aansluitingscontract kan bestaan in:

- (i) Een wijziging van de bepalingen die van toepassing zijn voor alle distributienetgebruikers (“Algemene Contractwijziging”) of*
- (ii) Een wijziging van gegevens of bepalingen die op individueel niveau worden opgenomen in het Voorblad en/of Bijlage 1 die specifiek zijn voor de Distributienetgebruiker (“Specifieke Contractwijziging”), meer bepaald [...]*

Een Algemene Contractwijziging door de Distributienetbeheerder treedt in werking één (1) maand na kennisgeving van de Algemene Contractwijziging door de Distributienetbeheerder aan de Distributienetgebruiker.”

Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat: (i) de aanpak van het voorziene artikel 5 Voorblad Aansluitingscontract, leidt tot een uniforme, finale datum van inwerkingtreding, over alle distributienetgebruikers heen, van het Aansluitingscontract; en (ii) de kennisgevingstermijn uit het voorziene artikel 14.3 Bijlage 2 Aansluitingscontract slechts uitwerking zal hebben voor de toekomst en op heden geen soelaas biedt voor de hierboven aangehaalde bezorgdheden (tijdige informatie en voldoende aanpassingstijd) omtrent het ter goedkeuring voorgelegde Aansluitingscontract.

Omwille van bovenstaande bezorgdheden van stakeholders en Fluvius, alsook omwille van bovenstaande vaststellingen van Vlaamse Nutsregulator; en rekening houdend met het rechtszekerheidsbeginsel, **besluit Vlaamse Nutsregulator om volgende voorwaarden op te leggen:**

a) De aanpassing van artikel 5, tweede paragraaf Voorblad Aansluitingscontract:

- Het schrappen van de zin “[Opmerking: datum van 1 juli 2026 onder voorbehoud.]”
- Het (tweemaal) vervangen van de datum “1 juli 2026” door de datum “1 november 2026”
- Zodoende zal artikel 5, tweede paragraaf Voorblad Aansluitingscontract als volgt lezen:
“Indien de Datum van Inwerkingtreding vóór 1 november 2026 valt, wordt met ingang van 1 november 2026 het op dat ogenblik tussen Partijen geldende aansluitingscontract voor de Aansluiting integraal vervangen door de onderhavige versie.”

b) De aanpassing van artikel 7, eerste paragraaf Voorblad Aansluitingscontract:

- Het vervangen van de datum “1 juli 2026” door de datum “1 november 2026”
- Zodoende zal artikel 7, eerste paragraaf Voorblad Aansluitingscontract als volgt lezen:
“Dit Aansluitingscontract bevat de volledige overeenkomst tussen de Partijen met betrekking tot het voorwerp van het Aansluitingscontract en vervangt alle andere en eerdere overeenkomsten, afspraken, garanties, verklaringen of sterkmakingen (hetzij schriftelijk, hetzij mondeling) die door of voor rekening van de Partijen werden gedaan of gegeven voor de Datum van Inwerkingtreding of voor 1 november 2026 (al naargelang welke datum later valt) en die betrekking hebben op het voorwerp van dit Aansluitingscontract, zelfs indien die vorige overeenkomst of regeling voorzag in het voortbestaan van bepaalde voorwaarden na de beëindiging van die overeenkomst of regeling.”

c) De kennisgevingstermijn:

- Ten laatste op 1 oktober 2026 moet Fluvius alle betrokken distributienetgebruikers in kennis hebben gesteld over de inwerkingtreding op 1 november 2026 van het Aansluitingscontract.

Daarnaast, gezien de grote en dringende uitdagingen waar de energiesector op heden mee te kampen heeft (congestie, aansluitingscapaciteit, et cetera), moet het evenwel mogelijk zijn voor de distributienetgebruiker om op zijn verzoek, mits wilsovereenstemming tussen de betrokken partijen en naleving van alle regelen van dwingend recht, het goedgekeurde (en conform onderhavige beslissing aangepaste) Aansluitingscontract reeds voor 1 november 2026 in werking te laten treden (lees, om het eerste Toegangspunt van de Aansluiting reeds voor 1 november 2026 in dienst te nemen onder toepassing van het Aansluitingscontract).

2.3. Modulatie

2.3.1. Contractueel Aansluitingsvermogen voor moduleerbare installaties

Subtitel ‘Contractueel Aansluitingsvermogen’ leest als volgt:

“Afname: [in te vullen] kVA [item te kiezen] van het Elektriciteitsdistributienet waarvan [in te vullen] kVA uitsluitend voorzien voor installaties die door de DNB moduleerbaar zijn

Injectie: [in te vullen] kVA waarvan [in te vullen] kVA uitsluitend voorzien voor installaties die door de DNB moduleerbaar zijn [...]⁴²

Verschillende marktpartijen (Arcade, Bnewable, Cogen en ODE)⁴³ stelden in hun consultatiereacties vragen bij de exacte invulling en het toepassingsgebied van bovenstaande (nieuwe) invulvelden aangaande het gedeelte van het contractueel aansluitingsvermogen dat uitsluitend voorzien is voor moduleerbare installaties.

Fluvius kaderde dit duidelijk in zijn Begeleidende Consultatienota⁴⁴:

⁴² Zie Bijlage 1 Aansluitingscontract, titel 3.

⁴³ Zie Reacties & Antwoorden, (resp.) rij 46, 1, 51 en 38.

⁴⁴ Begeleidende nota consultatie aansluitingscontract elektriciteit, beschikbaar op <https://partner.fluvius.be/sites/fluvius/files/2026-01/begeleidende-nota-consultatie-aansluitingscontract-elektriciteit.pdf>. Hierna “Begeleidende Consultatienota”.

“Er wordt nu een onderscheid gemaakt tussen het totale contractuele vermogen en het deel dat uitsluitend voorzien is voor moduleerbare installaties (technische flexibiliteit conform het Energiebesluit)

Zowel bij afname als bij injectie, is de mogelijkheid voorzien om te bepalen hoeveel van het toegekende afname/injectievermogen ‘uitsluitend voorzien is voor installaties die door de DNB moduleerbaar zijn’. Dit handelt om de hoeveelheid van het toegekende afname/injectievermogen dat ENKEL dienstig kan zijn voor moduleerbare installaties: dat zijn installaties die conform de hogere regelgeving (technisch) moduleerbaar zijn. Het gaat om technische flexibiliteit, waarvan de rechtsgrond en modaliteiten bepaald zijn in het Energiebesluit. Dit zal als volgt worden toegepast in de praktijk:

- *Bestaande, dus reeds gecontracteerde, en dus ‘vaste’ aansluitingscapaciteit, blijft behouden. Als er installaties aanwezig zijn die conform hogere regelgeving moduleerbaar zijn, dan is dat uiteraard zo. De regels inzake technische flexibiliteit blijven immers geldig en toepasbaar. Installaties die ressorteren onder de toepassing van technische flexibiliteit zijn dus sowieso moduleerbaar, maar dat wijzigt de kwalificatie van “vaste aansluitingscapaciteit” die voor de aansluiting van die installaties eerder gecontracteerd werd, niet.*
- *Bij aanvraag van nieuwe of bijkomende aansluitingscapaciteit zal nagegaan worden of de bijkomende aansluitingscapaciteit – al dan niet – dienstig is voor (een) moduleerbare installatie(s). Nieuw of bijkomend aangevraagde aansluitingscapaciteit dienstig voor (een) moduleerbare installatie(s), heeft een netto impact op de piekafname ter hoogte van het toegangspunt. Als de nieuw aangevraagde aansluitingscapaciteit dienstig zal zijn voor (een) moduleerbare installatie(s), dan zal deze aansluitingscapaciteit toegekend worden onder de noemer “uitsluitend dienstig voor installaties die door DNB moduleerbaar zijn”. Dit betekent dat die capaciteit niet als ‘vaste aansluitingscapaciteit’ zal kunnen worden aangewend, en dus niet gebruikt zal kunnen worden voor niet-moduleerbare installatie (= installaties die niet ressorteren onder de gelding van technische flexibiliteit).*
- *Indien de netgebruiker in de toekomst deze capaciteit toch wil aanwenden voor niet-moduleerbare installaties, dient hij hiervoor een aanvraag tot wijziging van de aansluiting in te dienen. Dit volgt de algemene procedures rond wijzigingen aan aansluitingen, zoals voorzien in het TRDE en aansluitingscontract.”⁴⁵*

Vlaamse Nutsregulator vindt het belangrijk dat de link met technische flexibiliteit niet enkel duidelijk wordt gemaakt in de Begeleidende Consultatienota, maar eveneens in het Aansluitingscontract zelf. Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat Fluvius die verduidelijking ook heeft opgenomen in de paragraaf die volgt op de hiervoor bedoelde (nieuwe) invulvelden:

“Bovenstaande vermogenswaarden zijn bindend en bepalen zowel het maximaal toegelaten Aansluitingsvermogen als het deel dat steeds beschikbaar moet zijn voor Modulatie door de Distributienetbeheerder, binnen het toepassingsgebied van technische flexibiliteit zoals vastgelegd in het Energiebesluit.”⁴⁶

⁴⁵ Begeleidende Consultatienota, titel 3 (Bijlage 1: technische fiche), subtitel ‘Modulatie’, blz. 4-5.

⁴⁶ Zie Bijlage 1 Aansluitingscontract, titel 3, subtitel ‘Contractueel Aansluitingsvermogen’, laatste paragraaf.

Vlaamse Nutsregulator stelt evenwel vast dat de formulering in bovenstaande paragraaf vatbaar is voor interpretatie en zodoende tot misverstanden kan leiden. Het is namelijk niet de bedoeling dat de moduleerbare installaties steeds moeten draaien om de beschikbaarheid van een minimale hoeveelheid neerwaartse flexibiliteit te garanderen. **Daarom besluit Vlaamse Nutsregulator dat de woordgroep “steeds beschikbaar moet zijn voor Modulatie door de Distributienetbeheerder” moet worden vervangen door de woordgroep “uitsluitend voorzien is voor installaties die door de Distributienetbeheerder moduleerbaar zijn”.** Zodoende zal subtitel ‘Contractueel Aansluitingsvermogen’,⁴⁷ laatste paragraaf als volgt lezen:

“Bovenstaande vermogenswaarden zijn bindend en bepalen zowel het maximaal toegelaten Aansluitingsvermogen als het deel dat uitsluitend voorzien is voor installaties die door de Distributienetbeheerder moduleerbaar zijn, binnen het toepassingsgebied van technische flexibiliteit zoals vastgelegd in het Energiebesluit.”

Ook in zijn antwoorden op de consultatiereacties verduidelijkte Fluvius de exacte invulling en het toepassingsgebied. Bijvoorbeeld:

“Technische flexibiliteit wordt door Fluvius uitsluitend toegepast conform het geldende regelgevend kader. Dat kader bepaalt ook de activatievolgorde, waarbij marktgebaseerde flexibiliteit steeds primeert en - conform Europese regelgeving - hernieuwbare energiebronnen (HEB) als laatste mogen worden afgeregeld.

Wat betreft de voorgestelde mogelijkheid voor netgebruikers om zelf te bepalen wanneer zij technisch worden gemoduleerd: dit is niet verenigbaar met de aard van technische flex, die in de regelgeving uitdrukkelijk is voorzien als een verplichting in buitengewone omstandigheden om de operationele veiligheid van het net te waarborgen. De keuze van het tijdstip ligt daarom noodzakelijkerwijs bij de DNB, niet bij de individuele netgebruiker.

We willen benadrukken dat Fluvius substantiële investeringen doet in het distributienet om congestie structureel te verminderen en de behoefte aan technische flexibiliteit tot een minimum te beperken. Dit is uitgebreid toegelicht in ons investeringsplan, waar de geplande versterkingen en uitbreidingen voor de komende jaren worden opgenomen.”⁴⁸

Vlaamse Nutsregulator acht de modaliteiten voor nieuwe installaties, zoals voorgesteld door Fluvius, evenredig. Deze modaliteiten laten toe om de onthaalcapaciteit van de bestaande netinfrastructuur te vergroten (naar de geest van art. 32 Vierde Elektriciteitsrichtlijn⁴⁹)⁵⁰. De contractuele verankering van het principe dat de bijkomend toegekende capaciteit strikt bestemd is voor nieuwe moduleerbare installaties die binnen het kader van technische flexibiliteit vallen, vermijdt dat deze capaciteit na

⁴⁷ Onder titel 3 van Bijlage 1 Aansluitingscontract.

⁴⁸ Zie Reacties & Antwoorden, rij 38.

⁴⁹ Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU, *Pb.L.* 14 juni 2019, 125. Hierna “Vierde Elektriciteitsrichtlijn”.

⁵⁰ Art. 32 (Stimulansen voor het gebruik van flexibiliteit in distributienetwerken) Vierde Elektriciteitsrichtlijn (eigen onderlijningen): “1. De lidstaten voorzien in het regelgevingskader dat nodig is om distributiesysteembeheerders toe te staan en aan te sporen flexibiliteitsdiensten te kopen, met inbegrip van congestiebeheer binnen hun dekkinggebied, met het oog op het efficiënter beheer en de efficiëntere ontwikkeling van het distributiesysteem. Het regelgevingskader zorgt er in het bijzonder voor dat distributiesysteembeheerders dergelijke diensten kunnen kopen van aanbieders van gedistribueerde productie, vraagresponsof energieopslag, en bevordert de acceptatie van energie-efficiëntiemaatregelen, wanneer die de noodzaak tot uitbreiding of vervanging van elektriciteitscapaciteit op kostenefficiënte wijze verlichten en het efficiënt en veilig beheer van het distributiesysteem ondersteunen. De distributiesysteembeheerders kopen dergelijke diensten aan volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures, tenzij de regulerende instanties hebben vastgesteld dat de aankoop van dergelijke diensten economisch niet efficiënt is of dat een dergelijk aankoop zou leiden tot ernstige marktverstoringen of meer congestie. [...]”

verloop van tijd toch gebruikt zou worden voor niet-moduleerbare installaties, die een andere (grotere) netimpact zouden kunnen veroorzaken.

2.3.2. Modulatie van installaties van de Distributienetgebruiker op vraag van de Distributienetbeheerder

In het Geconsulteerd Ontwerp was het voor Vlaamse Nutsregulator onvoldoende duidelijk wat het exacte toepassingsgebied was van 'Modulatie van installaties van de Distributienetgebruiker op vraag van de Distributienetbeheerder' (Bijlage 4, titel 5 Geconsulteerd Ontwerp). Fluvius verduidelijkte het door hem beoogde toepassingsgebied in zijn Verduidelikend Schrijven⁵¹ als volgt (eigen onderlijningen):

“Het toepassingsgebied van dit artikel omvat technische flexibiliteit en aanverwante vormen van aansturing door de distributienetbeheerder, met inbegrip van de uitvoering van verplichtingen die voortvloeien uit het regelgevend kader inzake flexibele aansluitingsmodaliteiten.

Artikel 5 heeft geen betrekking op:

- marktgebaseerde flexibiliteit, die onderworpen blijft aan de specifieke regels en processen die daarop van toepassing zijn; en*
- balanceringsactiviteiten, die behoren tot de bevoegdheid van de transmissienetbeheerder en onder een afzonderlijk regelgevend kader vallen.”*

Om eventuele interpretatieverschillen te vermijden, nam Fluvius deze afbakening ook expliciet op in artikel 5.1, (a) Bijlage 4 Aansluitingscontract (eigen onderlijningen):

“Dit artikel beschrijft de modaliteiten die van toepassing zijn voor de Modulatie van installaties op vraag van de Distributienetbeheerder aan de Distributienetgebruiker , in het kader van technische flexibiliteit en de uitvoering van flexibele aansluitingsmodaliteiten. Deze vraag van de Distributienetbeheerder kan het gevolg zijn van een vraag die de Distributienetbeheerder zelf ontvangt van een netbeheerder bevoegd voor een ander elektriciteitsnet in de Belgische regelzone.”

Vlaamse Nutsregulator nam op 26 juni 2026 een beslissing over de wijziging van het TRDE (BESL-2026-46)⁵² met daarin de verdere uitwerking van het kader voor flexibele aansluitingsovereenkomsten (op niveau van het technisch reglement). Voornoemde TRDE-wijziging initieert een volgende fase: de verdere operationele uitwerking door Fluvius, in het bijzonder de opmaak van een modelcontract voor flexibele aansluitingsovereenkomsten. Modelcontracten dienen te worden geconsulteerd en aan Vlaamse Nutsregulator ter goedkeuring worden voorgelegd.⁵³ Het is volgens Vlaamse Nutsregulator niet aangewezen om reeds op heden in het Aansluitingscontract te verwijzen naar een kader (voor flexibele aansluitingsovereenkomsten) dat op heden nog niet voorhanden is.⁵⁴ Nadat het kader vorm heeft gekregen, en het modelcontract door Vlaamse Nutsregulator is goedgekeurd, kunnen de noodzakelijke aanpassingen en verwijzingen worden doorgevoerd. **Daarom besluit Vlaamse Nutsregulator dat de woordgroep “en de uitvoering van flexibele aansluitingsmodaliteiten” moet worden geschrapt in artikel 5.1, (a) Bijlage 4 Aansluitingscontract.** Zodoende zal artikel 5.1, (a) Bijlage 4 Aansluitingscontract als volgt lezen:

⁵¹ Schrijven van Fluvius aan Vlaamse Nutsregulator (per e-mail, ontvangen op 5 juni 2026, 13u15). Hierna “Verduidelikend Schrijven”.

⁵² BESL-2026-46 beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2026-46>.

⁵³ Zie art. 1.2.4 TRDE.

⁵⁴ Voor de inhoudelijke elementen die het modelcontract voor flexibele aansluitingsovereenkomsten moet bevatten, zie art. 2.2.101 TRDE (ingevolge BESL-2026-46).

“Dit artikel beschrijft de modaliteiten die van toepassing zijn voor de Modulatie van installaties op vraag van de Distributienetbeheerder aan de Distributienetgebruiker, in het kader van technische flexibiliteit. Deze vraag van de Distributienetbeheerder kan het gevolg zijn van een vraag die de Distributienetbeheerder zelf ontvangt van een netbeheerder bevoegd voor een ander elektriciteitsnet in de Belgische regelzone.”

2.3.3. Afstemming uitvoeringsvorm telecontrole op risicobeheer binnen netbeheer

Artikel 2.2.54, §9 TRDE bepaalt:

“De elektriciteitsdistributienetbeheerder stemt de keuze van de uitvoeringsvorm van telecontrole af op het risicobeheer binnen zijn netbeheer en de potentiële impact op de operationele veiligheid.”

Bij de invoering van voornoemde bepaling werd de achtergrond als volgt geduid:

“Daarbij versoepelen we ook de manier van aansturing door de netbeheerders in het kader van technische flexibiliteit. We voorzien de mogelijkheid om nieuwe innovatieve, technologische en economisch efficiënte oplossingen te hanteren, die minder gebruik maken van de klassieke hardware. Zo kunnen de impact en kosten voor de betrokken installaties beperkt worden.”⁵⁵

In de memorie van toelichting werd dit nog verder geduid:

“Op vandaag gebeurt telecontrole door de distributienetbeheerders op middenspanning aan de hand van communicatie via een fysieke telecontrolekast die ter plaatse bij de netgebruiker geïnstalleerd wordt. Nieuwe innovatieve, technologische en economisch efficiënte oplossingen zijn denkbaar, waarbij minder gebruik wordt gemaakt van de klassieke hardware. Dergelijke oplossingen moeten weliswaar voldoende robuust zijn en de netbeheerders de nodige zekerheid bieden om de netten veilig en betrouwbaar te blijven uitbaten. De Vlaamse Nutsregulator ziet een belangrijke rol weggelegd voor de netbeheerders om zelf de robuustheid en betrouwbaarheid van de activatie van technische flexibiliteit te bewaken, en om in die context zelf alternatieve techno-economisch efficiënte invullingen voor een aansturing via telecontrole uit te werken. Om de netbeheerders die mogelijkheid te bieden, wordt de link met een fysieke telecontrolekast geschrapt uit artikel 2.2.54.

De Vlaamse Nutsregulator ziet de verruiming van technologiekeuze als een belangrijke maatregel om samen te beschouwen met de verlaging van de vermogensgrens uit paragraaf 2.2. Dit laat de netbeheerder toe om alternatieve, niet-fysieke oplossingen uit te werken, die voldoende robuust zijn in verhouding tot de operationele risico's gelinkt aan de installatie van de netgebruiker.”⁵⁶

Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat het Aansluitingscontract nog sterk uitgaat van de fysieke telecontrolekast. Fluvius duidde dit in zijn Verduidelikend Schrijven⁵⁷ als volgt:

“De API is momenteel nog in ontwikkeling. In een eerste fase zullen zowel de API als telecontrole V5 worden voorzien, aangezien de API-oplossing nog ervaring moet opbouwen en haar betrouwbaarheid moet aantonen. Bovendien kan niet worden uitgesloten dat, naast de day-ahead aansturing, ook real-time bijsturing op het moment zelf noodzakelijk blijkt. Met dit concept

⁵⁵ Zie BESL-2026-39, titel 1.1, blz. 4. BESL-2026-39 beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2026-39>.

⁵⁶ Zie BESL-2026-39, Bijlage 1 (Memorie van toelichting), titel 2.3.1, eerste en tweede paragraaf. Memorie van toelichting beschikbaar op <https://www.vlaamsenutsregulator.be/publicaties/besl-2026-39>.

⁵⁷ Schrijven van Fluvius aan Vlaamse Nutsregulator (per e-mail, ontvangen op 5 juni 2026, 13u15). Hierna “Verduidelikend Schrijven”.

lijkt het huidige artikel 5.2 compatibel. Indien op termijn enkel de API wordt toegepast, dient de bijlage in die zin te worden aangepast.”

Vlaamse Nutsregulator neemt akte van het standpunt van Fluvius dat de API momenteel nog in ontwikkeling is en bijgevolg onvoldoende matuur is, en dat Fluvius daarom bovenop de API nog steeds bijkomend een telecontrole v5 voorziet. Vlaamse Nutsregulator wenst daarbij weliswaar te verduidelijken dat hij bij de wijziging van het TRDE expliciet wenste te voorzien in de bijkomende mogelijkheid om voor bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden, zuiver niet-fysieke oplossingen in te zetten die voldoende robuust zijn in verhouding tot de operationele risico's (gelinkt aan de installatie van de netgebruiker). Vlaamse Nutsregulator denkt hierbij bijvoorbeeld aan een API-only scenario zonder fysieke telecontrolekast, als alternatieve techno-economisch efficiënte invulling van de manier van aansturing bij modulatie. Dergelijke alternatieve manieren van aansturing zonder fysieke telecontrolekast worden op vandaag door Fluvius echter niet voorzien in het aansluitingscontract. **Vlaamse Nutsregulator besluit daarom dat Fluvius ten laatste op 31 maart 2027⁽⁵⁸⁾ een “return on experience” (hierna “REX”) moet rapporteren aangaande de implementatie van artikel 2.2.54, §9 TRDE.** Indien uit deze REX blijkt dat er een evolutie mogelijk is naar een alternatieve, meer techno-economisch, efficiënte invulling van de manier van aansturing bij modulatie, moet Fluvius, ten laatste 3 maand na het indienen van voornoemde rapportering, een geconsulteerd voorstel tot wijziging van het modelaansluitingscontract ter goedkeuring indienen bij Vlaamse Nutsregulator, dat daaraan tegemoet komt. Volgens wat Fluvius zelf stelt in zijn Verduidelikend Schrijven (cf. supra), is het huidige ontwerp van Aansluitingscontract voor dit aspect nu niet futureproof opgesteld: *“Indien op termijn enkel de API wordt toegepast, dient de bijlage in die zin te worden aangepast.”*

2.3.4. Tenlasteneming en onderhoud van de telecontrole-installatie

Artikel 5.2, (b) Bijlage 4 Geconsulteerd Ontwerp bepaalt (eigen onderlijningen):

“(b) Tenlasteneming en onderhoud van de installatie

De Distributienetgebruiker staat in voor de investering bij aanschaf en neemt eventuele vervangingsinvesteringen van de samenstellende delen of het geheel van de telecontrolevoorziening ten laste. [...]”

Fluvius paste bovenstaande bepaling aan in het Aansluitingscontract (mede ingevolge het invoeren van artikel 2.2.54, §6 en §7 TRDE)⁵⁹. Artikel 5.2, (b) Bijlage 4 Aansluitingscontract bepaalt zodus (eigen onderlijningen):

“(b) Tenlasteneming en onderhoud van de installatie

(i) De Distributienetgebruiker staat in voor de investering bij aanschaf van de telecontrolevoorziening, voor zover deze voortvloeien uit een aanvraag of wijziging op initiatief van de Distributienetgebruiker en behoudens andersluidende bepalingen in het toepasselijke regelgevend kader.

⁵⁸ Art. 2.2.54, §9 TRDE is in werking getreden op 31 maart 2026 – cf. datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad en inwerkingtreding van BESL-2026-39 “over de wijziging van het technisch reglement distributie elektriciteit in het Vlaamse Gewest, zoals goedgekeurd bij beslissing van de Vlaamse Nutsregulator van 24 maart 2023 (BESL-2023-07) en gewijzigd bij beslissing van de Vlaamse Nutsregulator van 22 november 2024 (BESL-2024-106)”.

⁵⁹ Art. 2.2.54, §6 en §7 TRDE zijn in werking getreden op 31 maart 2026 (cf. datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad en inwerkingtreding van BESL-2026-39 “over de wijziging van het technisch reglement distributie elektriciteit in het Vlaamse Gewest, zoals goedgekeurd bij beslissing van de Vlaamse Nutsregulator van 24 maart 2023 (BESL-2023-07) en gewijzigd bij beslissing van de Vlaamse Nutsregulator van 22 november 2024 (BESL-2024-106)”).

(ii) De Distributienetgebruiker neemt steeds de kosten verbonden aan vervangingsinvesteringen van de samenstellende delen of het geheel van de telecontrolevoorziening ten laste. [...]

Gezien het onvoorspelbaar karakter van de betrokken toekomstige ontwikkelingen, de onzekere aanschaf- en/of vervangingskwaliteit van de betrokken producten, het (hypothetisch/toekomstig) te spreiden evenwicht van kosten, de initiële bedoeling bij het Geconsulteerd Ontwerp (deels) indachtig, alsook het voorzichtigheidsprincipe indachtig, **besluit Vlaamse Nutsregulator dat de in artikel 5.2, (b), (ii) bedoelde kosten moeten worden beperkt tot de redelijke kosten.** Zodoende zal artikel 5.2, (b), (ii) Bijlage 4 Aansluitingscontract als volgt lezen:

"(ii) De Distributienetgebruiker neemt steeds de redelijke kosten verbonden aan vervangingsinvesteringen van de samenstellende delen of het geheel van de telecontrolevoorziening ten laste."

Wat betreft de uitrusting die te voorzien en te installeren is door de Distributienetgebruiker (cf. de "vereiste klantvoorzieningen en installatievoorschriften", zoals bedoeld in artikel 5.2, (a), (iii) Bijlage 4 Aansluitingscontract), wenst Vlaamse Nutsregulator tot slot te herinneren aan artikel 1.2.4 TRDE. In die zin zijn de vereiste klantvoorzieningen en installatievoorschriften (die Fluvijs beschikbaar stelt op zijn website) onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van Vlaamse Nutsregulator.

2.4. Beperkte opmerkingen

2.4.1. Te corrigeren

Definitie 'Onderneming' – Artikel 2.1 Bijlage 2 Aansluitingscontract definieert 'Onderneming' als *"Dit begrip verwijst naar de definitie zoals opgenomen in het Wetboek Economisch Recht"*.⁶⁰ De definitie uit het Wetboek van Economisch Recht bestaat evenwel niet. Voornoemd wetboek definieert 'Onderneming' op verschillende wijzen, afhankelijk van het toepasselijk boekdeel.⁶¹ De specifiek bedoelde definitie uit het Wetboek van Economisch Recht dient te worden geduid (bijvoorbeeld *"Dit begrip verwijst naar de definitie zoals opgenomen in artikel 1.8, 39° van het Wetboek van Economisch Recht"*).

Definitie 'Wetgeving' – Artikel 2.1 Bijlage 2 Aansluitingscontract definieert 'Wetgeving'. Daarbij wordt een opsomming meegegeven. Alle aldaar opgesomde zaken worden gedefinieerd en/of kennen een verwijzing naar de vindplaats. Voor wat betreft *"de welzijnswet"*, is geen definitie voorhanden en/of wordt niet verwezen naar de vindplaats. Zodoende is de betekenis en strekking onduidelijk. Daarom dient een definitie en/of verwijzing naar de vindplaats te worden gemaakt (of kan de vermelding *"de welzijnswet"* worden geschrapt).

Aansprakelijkheid (samenloopverbod en quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent) – Uit de Reacties & Antwoorden blijkt dat het de bedoeling en wenselijk was om (gezien de inwerkingtreding van Boeken 5 en 6 BW) volgende clausules in te lassen in artikel 7 Bijlage 2 Aansluitingscontract:⁶²

"De Partijen komen overeen dat het herstel van de schade veroorzaakt door de niet nakoming van een contractuele verbintenis, opgenomen in dit Contract, binnen de wettelijke grenzen

⁶⁰ Bijlage 2 Aansluitingscontract, titel 2, art. 2.1, 'Onderneming'.

⁶¹ Zie bijvoorbeeld de definitie in art. 1.1.1° WER versus de definities in artt. 1.4/1, 1°; 1.6, 12°; 1.7, 2°; 1.8, 39°; 1.19, 6°; 1.20, 7°; 1.21, 8°; 1.22/1, 4°; et cetera WER.

⁶² Zie Reacties & Antwoorden, rij 40.

exclusief beheerst wordt door de regels van het contractenrecht, zelfs wanneer de gebeurtenis die aan de oorsprong ligt van de schade ook een onrechtmatige daad vormt.”

“De Partijen komen overeen dat het herstel van de schade veroorzaakt door de niet nakoming van een contractuele verbintenis door een hulppersoon van een Partij, zoals maar niet beperkt tot een werknemer, dienstverlener of aangestelde, binnen de wettelijke grenzen enkel grond kan vormen tot een contractuele aansprakelijkheidsvordering tegen de andere Partij en geen grond voor een buitencontractuele aansprakelijkheidsvordering tegen de hulppersoon, zelfs niet wanneer de gebeurtenis die aan de oorsprong ligt van de schade ook een onrechtmatige daad vormt.”

Op 9 juli 2026 heeft Fluvius aan Vlaamse Nutsregulator bevestigd dat bovenstaande clausules per abuis niet werden ingelast.⁶³ Door bovenstaande clausules zou de continuïteit van de juridische verhoudingen tussen partijen, sinds jaar en dag door hen gekend, worden gewaarborgd,⁶⁴ en is er alignering met andere gereguleerde contracten.⁶⁵ Zodoende zijn bovenstaande clausules in te lassen in artikel 7 Bijlage 2 Aansluitingscontract.

Wijzigingsbeding – Artikel 14.3, (c), (ii) Bijlage 2 Aansluitingscontract omschrijft “Specifieke Contractwijziging”. Om te verduidelijken dat een Specifieke Contractwijziging enkel uit de aldaar opgesomde zaken kan bestaan dienen de woorden “*meer bepaald*” te worden vervangen door de woordgroep “*namelijk (limitatieve opsomming)*”.

Klantencabine met meerdere Distributienetgebruikers – Vlaamse Nutsregulator gaf in het verleden reeds aan dat het niet duidelijk was onder welke omstandigheden een cabine met meerdere netgebruikers al dan niet wordt toegestaan, waarop Fluvius de betrokken bepaling wijzigde (*supra*, titel 2.1.1.3). Uit de bewoordingen van artikel 1, (b) *juncto* (d) Bijlage 5 Aansluitingscontract zou echter en eventueel nog steeds kunnen worden afgeleid dat Fluvius over een eigensoortig (arbitrair, subjectief of minstens niet-transparant) goedkeuringsrecht zou beschikken, bovenop de vereiste en bedoelde toepassingsvoorwaarden. Ofwel moet Fluvius transparant zijn beslissingscriteria communiceren (die zullen voldoen aan de vereisten van objectiviteit, proportionaliteit, non-discriminatie, etc.) ofwel moet Fluvius het vermeende goedkeuringsrecht duidelijker wegschrijven. Dit laatste kan, bijvoorbeeld, door in artikel 1, (b) Bijlage 5 Aansluitingscontract de woordgroep “*Algemeen is een*” te vervangen door “*Een*”, alsook “*is*” voor het woord “*slechts*” in te voegen; en tegelijkertijd in artikel 1, (d) Bijlage 5 Aansluitingscontract de woordgroep “*Het expliciete akkoord van deze uitzonderlijke*” te vervangen door “*De*”.

Het procentueel bedrag dat de energieverliezen van de aansluitingskabels vertegenwoordigt – In artikelen 1.3 (d) en 2.3 (c) Bijlage 3 Aansluitingscontract is het onduidelijk hoe de bepaling van het aldaar bedoelde “*procentueel bedrag*” precies gebeurt in het geval dat de Meetinrichting is opgesteld bij de Distributienetgebruiker. In zijn Verduidelikend Schrijven gaf Fluvius aan dat de manier waarop de correctie van energieverliezen gebeurt, beschreven staat in Synergrid

⁶³ Zie ook *supra*, titel 1.3.

⁶⁴ Het ‘samenloopverbod’ en de ‘quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent’ behoorden lange tijd tot de algemene principes van het Belgisch aansprakelijkheidsrecht, van toepassing ingevolge vaststaande rechtspraak van het Hof van Cassatie (die zijn oorsprong vond in de jaren ’70 – cf. het ‘Stuwadoorsarrest’ van 7 december 1973). De invoering van Boek 5 en 6 BW bracht de afschaffing van voornoemde principes met zich mee, doch de voorziene contractsvrijheid biedt mogelijkheden tot contractualisering van een en ander.

⁶⁵ Zie Reacties & Antwoorden, rij 40.

Voorschriften.⁶⁶ In artikel 1.3 (d) Bijlage 3 Aansluitingscontract moet daarom na het woord “gebruiksduur” volgende woordgroep met leesteken worden ingevoegd: “, overeenkomstig Synergrid Voorschrift C10/16”. Tevens daarom moet in artikel 2.3 (c) Bijlage 3 Aansluitingscontract na het woord “gebruiksduur” volgende woordgroep met leesteken worden ingevoegd: “, overeenkomstig Synergrid Voorschrift C10/15”.

Onderhoud van de Aansluiting (Klanten op 26-36 kV-post en 1-26 kV-post) – Artikelen 1.5, (b), (i) en 2.5, (b), (i) Bijlage 3 Aansluitingscontract leiden tot verwarring. Beide artikelen moeten (meer) in lijn worden gebracht met artikel 2.2.65 TRDE. In artikel 1.5, (b), (i) Bijlage 3 Aansluitingscontract moet het zinsdeel “of waarvoor zij over een exclusief exploitatierecht beschikken” worden geschrapt. Vervolgens moet aan voornoemd artikel volgende (tweede) zin worden toegevoegd (na de reeds bestaande eerste zin): “Evenwel is de Distributienetbeheerder belast met het onderhoud van de delen van de aansluiting waarover hij het gebruiksrecht heeft.” Hetzelfde geldt voor artikel 2.5, (b), (i) Bijlage 3 Aansluitingscontract: het zinsdeel “of waarvoor zij over een exclusief exploitatierecht beschikken” moet worden geschrapt; en vervolgens moet de volgende (tweede) zin worden toegevoegd (na de reeds bestaande eerste zin): “Evenwel is de Distributienetbeheer belast met het onderhoud van de delen van de aansluiting waarover hij het gebruiksrecht heeft.”

Spanningskwaliteit (op het gedeelte van de Aansluiting dat geëxploiteerd wordt door de Distributienetbeheerder) – Artikel 3.1, (a), (ii) Bijlage 3 Aansluitingscontract lijkt niet verenigbaar met artikelen 1.6 en 2.6 Bijlage 3 Aansluitingscontract. In artikel 3.1, (a), (ii) Bijlage 3 Aansluitingscontract moet daarom na het woord “verbruikstoestellen” volgende woordgroep met leesteken worden ingevoegd: “, met uitzondering van het gedeelte van de Aansluiting geëxploiteerd door de Distributienetbeheerder binnen het toepassingsgebied van Bijlage 3”.

Wachttijden bij herinschakeling van productie-installaties – Artikel 3.1, (c), (ii), (A), (2) Bijlage 4 Aansluitingscontract leest onduidelijk en begrippen lijken buiten hun reguliere betekenis te worden aangewend (cf. ‘koppelpunt’ en ‘productie-installatie’). Verder bevat voornoemd artikel ook een inconsistentie door het gebruik van het woord “ook” bij de woordgroep “5 seconden”, terwijl voorgaande bepaling (art. 3.1, (c), (ii), (A) Bijlage 4 Aansluitingscontract) het heeft over “3 seconden”.

In de bedoelde context begrijpt Vlaamse Nutsregulator dat het mogelijk is dat productie-installaties een gezamenlijke impact kunnen hebben op het lokale distributienet, waardoor vanuit technisch oogpunt een gestaffelde inschakeling (i.e. met wachttijd) noodzakelijk is.

Gezien bovenstaande, moet de tekst in artikel 3.1, (c), (ii), (A), (2) Bijlage 4 Aansluitingscontract worden vervangen door volgende tekst:

“In het geval dat verschillende productie-installaties als geheel, ongeacht of ze zich achter een zelfde Aansluiting bevinden, door hun gezamenlijke impact op het lokale Distributienet vanuit technisch oogpunt een gestaffelde herinschakeling met wachttijd noodzakelijk maken (bijvoorbeeld een windpark met meerdere Aansluitingen), moet er tussen de verschillende transformatoren (zowel achter één Aansluiting als binnen het geheel van productie-installaties)

⁶⁶ Respectievelijk “C10/16 Richtlijnen voor de evaluatie van de verliezen van een netgebruiker met rechtstreekse aansluiting op een HS/MS-post” (voor hoog- en middenspanning); en C10/15 “Raming van de verliezen in de distributienetten” (voor laagspanning). Zie <https://www.synergrid.be/nl/documentencentrum/technische-voorschriften/elektriciteit>.

*minstens 5 seconden wachttijd voorzien worden bij herinschakeling op het Elektriciteitsdistributienet.*⁶⁷

Toepassing van norm EN 50160 – Door het gebruik van afwijkende bewoordingen ten opzichte van de norm, de toevoeging van een generieke vermelding (“*of bijvoorbeeld een N-1 toestand*”) in artikel 3.2, (b), (vi) Bijlage 4 Aansluitingscontract ontstaat een rechtsonzekere, minstens onduidelijke situatie. Zo kunnen enerzijds bepaalde N-1 situaties onder de beschrijving van het eerste zinsdeel van voornoemd artikel vallen, die werd overgenomen uit de bedoelde norm (“*situaties met een tijdelijke configuratie van het net ten gevolge van een incident, onderhoud of investeringswerk*”), terwijl het anderzijds denkbaar is dat bepaalde N-1 situaties daar niet per definitie onder vallen. Vlaamse Nutsregulator acht het daarom aangewezen om bij de bewoordingen van de norm te blijven en besluit dat de woordgroep (met leesteken) “, *of bijvoorbeeld een N-1 toestand*” moet worden geschrapt.

Prijsofferte voor spanningskwaliteitsmeting – Artikel 3.2, (b), (ii) Bijlage 4 Aansluitingscontract bepaalt (eigen onderlijning): “*De Distributienetbeheerder maakt een prijsofferte over aan de Distributienetgebruiker voor de uitvoering van de spanningskwaliteitsmeting*”. Om toekomstige discussies te vermijden over het al dan niet tarifaire karakter, de logica van artikel 9.6 Bijlage 2 Aansluitingscontract te bewaren, acht Vlaamse Nutsregulator het aangewezen om de meer algemene, generieke term “kostenraming” te gebruiken. Vlaamse Nutsregulator besluit daarom dat in voornoemd artikel “prijsofferte” moet worden vervangen door “kostenraming”. Om dezelfde redenen moet ook in artikel 3.2, (b), (iii) Bijlage 4 Aansluitingscontract het woord “offerte” worden vervangen door “kostenraming”.

“De netstudie” – Artikel 3.1, (b), (iv) Bijlage 4 Aansluitingscontract vat aan met “*Indien uit de netstudie [...] blijkt dat [...]*”. Uit de context van voornoemd artikel valt evenwel niet duidelijk af te leiden welke netstudie precies wordt bedoeld. Dit laatste moet worden verduidelijkt.

(Ab)normaliteit – De samenhang tussen artikel 5.1, (d), (ii) en 5.1, (d), (iii) Bijlage 4 Aansluitingscontract moet worden verduidelijkt. Enerzijds moet de link tussen beide voornoemde artikelen überhaupt helder zijn en anderzijds moet worden geduid in hoeverre de technische normen (uit artikel 5.1, (d), (iii) Bijlage 4 Aansluitingscontract) het al dan niet abnormaal karakter (uit artikel 5.1, (d), (ii) Bijlage 4 Aansluitingscontract) afbakenen.

Aanvaardbare waarde – Artikel 5.1, (d), (iv), (A) Bijlage 4 Aansluitingscontract stelt dat de distributienetgebruiker (in het aldaar geschetste geval) dient te reduceren “*tot een aanvaardbare waarde*”. Het is onvoldoende duidelijk wat de bedoelde “aanvaardbare waarde” is. Dit moet worden verduidelijkt (mogelijks door te verwijzen naar Synergrid Voorschrift C10/17).

Beschreven acties – Artikel 5.4, (e) Bijlage 4 Aansluitingscontract stelt dat de distributienetbeheerder (in het aldaar geschetste geval) kan overgaan “*tot een of meerdere acties zoals beschreven in artikel 5.5*”. De verwijzing naar artikel 5.5 Bijlage 4 Aansluitingscontract is evenwel niet precies genoeg. In artikel 5.5, (a) Bijlage 4 Aansluitingscontract staat bijvoorbeeld geen actie beschreven, terwijl dit wel het geval is in artikel 5.5, (b) Bijlage 4 Aansluitingscontract. De verwijzing naar de mogelijke acties moet preciezer (tot op litera-niveau).

⁶⁷ Als alternatief kon het woord “ook” blijven staan, mits de vertraging (bedoeld in art. 3.1, (c), (ii), (A) Bijlage 4 Aansluitingscontract) en de wachttijd (bedoeld in art. 3.1, (c), (ii), (A), (2) Bijlage 4 Aansluitingscontract) op elkaar werden afgestemd. Fluvius bevestigde evenwel op 10 juli 2026 om “ook” te schrappen (*supra*, titel 1.3).

Verlies van rechtstreekse aansluiting op een Distributiecabine – Onder andere het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel indachtig, alsook ter consistentie, zijn artikelen 2.8, (a) en 2.8, (b) Bijlage 3 Aansluitingscontract af te stemmen op de regeling voorzien in artikelen 1.8, (a) en 1.8, (b) Bijlage 3 Aansluitingscontract. Zodoende moet aan artikel 2.8, (a) Bijlage 3 Aansluitingscontract volgende (tweede en derde) zin worden toegevoegd (na de reeds bestaande eerste zin): “Hierdoor zal de Distributienetgebruiker behoren tot een andere klantengroep, zoals gedefinieerd in de Tariefmethodologie. Bij het verlies van rechtstreekse Aansluiting op de Distributiecabine betaalt de Distributienetbeheerder een vergoeding aan de Distributienetgebruiker voor de restwaarde van de kabels en vertrekken die deel uitmaken van de rechtstreekse Aansluiting op de Distributiecabine die ten laste waren van de Distributienetgebruiker bij de realisatie van de rechtstreekse Aansluiting op de Distributiecabine.”⁶⁸ Om dezelfde redenen moet in artikel 2.8, (b) Bijlage 3 Aansluitingscontract, na het woord “overleggen”, de woordgroep “waarbij de Distributienetbeheerder een gemotiveerde verantwoording van de Distributienetgebruiker niet naast zich neer kan leggen” worden ingevoegd.

Bijlage 3 Aansluitingscontract (verruimd toepassingsgebied) – Het beschreven toepassingsgebied bij Bijlage 3 Aansluitingscontract,⁶⁹ voorziet “*dat de Distributienetgebruiker rechtstreeks [is] aangesloten [...] op een post (schakelpost of transformatorstation)*”. De schakelpost-optie werd recentelijk geïntroduceerd via de relevante aansluitingstarieven (jaar 2026).⁷⁰ Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat het woordgebruik doorheen Bijlage 3 Aansluitingscontract evenwel nog niet helemaal is aangepast aan de hiervoor bedoelde, recentelijk geïntroduceerde optie. Daarom moeten in Bijlage 3 Aansluitingscontract volgende wijzigingen worden doorgevoerd:

- Art. 1.2, (c), (i), (A), (2): schrappen van “vanaf het transformatorstation”
- Art. 1.6, (a): vervangen van “het transformatorstation” door “de post”
- Art. 1.6, (a), (ii), (D): schrappen van “opgesteld in het transformatorstation”⁷¹
- Art. 1.6, (a), (iv): vervangen van “Indien een schakelaar in het transformatorstation dat deel uitmaakt van de Aansluiting” door “Indien een schakelaar in het transformatorstation of in de schakelpost die deel uitmaakt van de Aansluiting”
- Art. 1.7, (b), (i): schrappen van “tot het transformatorstation”⁷²
- Art. 1.7, (b), (ii): vervangen van “het transformatorstation” door “de post”

2.4.2. Niet (noodzakelijk) te corrigeren

Kennisgeving – Wat betreft elektronisch kennisgeven, leest artikel 6, voorlaatste paragraaf Voorblad Aansluitingscontract: “*De Distributienetgebruiker aanvaardt dat elke kennisgeving (met inbegrip van aangetekende bezorging) door de Distributienetbeheerder elektronisch kan worden verricht, onder meer (zonder daartoe te zijn beperkt) via het hierboven opgegeven e-mailadres en/of telefoonnummer of via eBox Enterprise of via het klantenportaal van Fluvius.*”

⁶⁸ Het begrip “cellen” is meer specifiek voor middenspanning, terwijl het begrip “vertrekken” een algemener gebruikt kent (ook op laagspanning). Cf. artt. 1.8, (a) en 2.8, (a) Bijlage 3 Aansluitingscontract.

⁶⁹ Art 1.1, Bijlage 3 Aansluitingscontract: “*Dit artikel is van toepassing op de Distributienetgebruiker die behoort tot de klantengroepen ‘Afnameklanten op 26-36 kV-post’, ‘Afnameklanten op 1-26 kV-post’, ‘Injectieklanten op 26-36 kV-post’ en ‘Injectieklanten op 1-26 kV-post’ zoals beschreven in de Tariefmethodologie, hetgeen betekent dat de Distributienetgebruiker rechtstreeks aangesloten is op een post (schakelpost of transformatorstation). Deze klantengroepen worden in het Aansluitingscontract verder afgekort tot “rechtstreekse Aansluiting op de post”.*”

⁷⁰ Zie ook https://assets.vlaamsenutsregulator.be/2026-01/Details%20niet-laagspanning%202026.pdf?VersionId=mLkXjROSaXW1W2zaq_VneWtvO2Vr1WsX.

⁷¹ Art. 1.6, (a) Bijlage 3 Aansluitingscontract impliceert reeds de locatie, namelijk de post.

⁷² Art. 1.7, (b) Bijlage 3 Aansluitingscontract impliceert reeds de locatie, namelijk de post.

Vlaamse Nutsregulator wenst aan te stippen dat Fluvius verantwoordelijk is voor het gekozen (en meest geschikte) kanaal. Daarnaast wenst Vlaamse Nutsregulator te duiden dat het expliciteren van de loutere mogelijkheid om (onder meer) via voornoemde kanalen elektronisch aangetekend te bezorgen, geen afbreuk doet aan de functionele vereisten van een elektronisch aangetekende bezorging (cf. art. 3.36 eIADS-verordening)⁷³.

Opgemaakt in aantal exemplaren – De slotzin van het Voorblad Aansluitingscontract leest als volgt: *“Opgemaakt in twee (2) originelen te [PLAATS], waarbij elke Partij erkent een origineel te hebben ontvangen.”* Gezien de diversiteit qua partijen, alsook om toekomstige ontwikkelingen reeds te capteren, adviseert Vlaamse Nutsregulator om *“Opgemaakt in twee (2) originelen”* te vervangen door *“Opgemaakt in zoveel originelen als er partijen met een onderscheiden belang zijn”*.

Veiligheidsrichtlijnen van de Netgebruiker / Wijzigbaarheid Aansluitingscontract – In antwoord op een reactie van Bnewable stelt Fluvius: *“Individuele, concrete afspraken [in functie van veiligheidsrichtlijnen van de Netgebruiker voor zijn site] kunnen desgevallend opgenomen worden in het gedeelte ‘Voorblad’ van het aansluitingscontract.”*⁷⁴

Vlaamse Nutsregulator wenst te wijzen op het Vierhoekenbeding (art. 7 Voorblad Aansluitingscontract) en het Wijzigingsbeding (art. 8 Voorblad Aansluitingscontract *juncto* 14.3 Bijlage 2 Aansluitingscontract) die ten volle spelen ten aanzien van zaken die het voorwerp van het Aansluitingscontract (art. 2 Voorblad Aansluitingscontract) uitmaken. Artikel 14.3 omschrijft op limitatieve wijze de zaken die op individueel niveau kunnen worden opgenomen of gewijzigd. Een en ander belet niet dat werkafspraken kunnen worden gemaakt (die buiten het voorwerp van het Aansluitingscontract kunnen vallen). Inhoudelijk, wat betreft het al dan niet door Fluvius volgen van veiligheidsrichtlijnen van de Netgebruiker, kan Fluvius desgevallend aansprakelijkheid oplopen (bijvoorbeeld wanneer Fluvius zich niet als een voorzichtig en redelijk persoon zou gedragen).

Wat betreft de limitatieve opsommingen in artikelen 14.3, (c), (ii) en 14.3, (g) Bijlage 2 Aansluitingscontract, zou de verwijzing naar *“8, in fine”* kunnen worden verduidelijkt. Men zou namelijk kunnen interpreteren dat het (einde van het) wijzigingsbeding zelf (op individueel niveau) zou kunnen worden gewijzigd, terwijl de wijzigbaarheid enkel de zaken *na* artikel 8 Voorblad Aansluitingscontract betreft (het aantal exemplaren;⁷⁵ alsook de naam, functie en datum voor Distributienetbeheerder en Distributienetgebruiker). Men zou de limitatieve opsommingen in artikelen 14.3, (c), (ii) en 14.3, (g) Bijlage 2 Aansluitingscontract (*“wijzigingen aan artikelen 1, 6 en 8, in fine van het Voorblad”*) bijvoorbeeld kunnen vervangen door *“wijzigingen aan artikelen 1, 6 en de laatste regels ([aantal exemplaren,]⁷⁶ naam, functie en datum) van het Voorblad”*.

Wat betreft de limitatieve opsomming in artikel 14.3, (g) Bijlage 2 Aansluitingscontract rijst de vraag bovendien of de opsomming veel nut dient,⁷⁷ en niet beter als volgt zou lezen: *“Specifieke Contractwijzigingen zullen voor akkoord worden voorgelegd aan de Distributienetgebruiker”* (waarbij de opvolgende opsomming wordt weggelaten).

⁷³ Verordening Nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG, *Pb.L.* 28 augustus 2014, 73. Hierna “eIADS-verordening”.

⁷⁴ Cf. Reacties & Antwoorden, rij 14.

⁷⁵ Zie evenwel *supra*, titel 2.4.2, ‘Opgemaakt in aantal exemplaren’.

⁷⁶ Cf. *supra*, titel 2.4.2, ‘Opgemaakt in aantal exemplaren’.

⁷⁷ Aangezien alle gevallen uit art. 14.3, (c), (ii) Bijlage 2 Aansluitingscontract worden gevat.

2.5. Verschrijvingen en vergetelheden

2.5.1. Te corrigeren

- Aansluitingscontract, koptekst: het woord “Intern” is te verwijderen
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, voettekst: aan te passen van “Algemene voorwaarden” naar “Algemene Voorwaarden”
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 2.1, ‘Wetgeving’: “decreten” is te voegen tussen “wetten,” en “besluiten”
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 3.6, (d): een spatie is te voegen tussen “Distributienetbeheerder” en “redelijkerwijze”
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 4, (e): na het laatste leesteken is “al” te verwijderen
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 7.1, (a): laatste “is” is te verwijderen
- Bijlage 3 Aansluitingscontract, artikel 1.2, (c), (i), (B), (1): “het transformatorstation” is te vervangen door “de post”; tussen “het deel” en “in de vertrekcel” is “hiervan” te voegen; en na “in de vertrekcel” is “dat” te vervangen door “die”
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 1.5, (b), (i): spatie tussen “staan” en “elk” is te verwijderen
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 1.6, (a), (ii): “normale” is te voegen tussen “Deze” en “exploitatiewerken”
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 2.8: witruimte tussen eerste en tweede paragraaf is te verwijderen
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 3.1, (c), (ii), (B): “op het Hoogspanningsnet” is te vervangen door “op het Middenspanningsnet of Hoogspanningsnet”⁷⁸
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 5.1, (a): spatie voor komma is te verwijderen
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, artikel 5.1, (d): “5” is te verwijderen⁷⁹
- Bijlage 4 Aansluitingscontract, art. 5.3, (d): één van twee opeenvolgende komma’s (met bijhorende spatie) is te schrappen
- Bijlage 5 Aansluitingscontract, artikel 1: litera (g) is zonder inhoud, litera (g) is te verwijderen

2.5.2. Niet (noodzakelijk) te corrigeren

- Voorblad Aansluitingscontract, artikel 1: “maatschappelijke zetel” kan worden vervangen door “zetel” om meer in lijn te zijn met het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 4: de titel van artikel 4 (“Beheer van de Aansluiting”) kan worden afgestemd op de subtitel aldaar (“Beheer van de Aansluiting en gebruik van functionele delen door de Distributienetbeheerder”). De subtitel zou desgevallend kunnen worden geschrapt, de betrokken artikelen (“4, (a)” t.e.m. “4, (e)”) zouden kunnen worden hernoemd (tot “4.1” t.e.m. “4.5”) om in lijn te zijn met de structuur van de andere artikelen. Een andere optie is om de bedoelde subtitel ook een artikelnummering (in casu “4.1”) te geven.
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikelen 6.2, (e), (i) en 6.2, (f), (i): tussen “voor” en “het webportaal” kan “het gebruik van” of “de toegang tot” (of een gelijkaardige omschrijving) worden gevoegd.
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 6.2, (e), (i): “binnen” kan worden vervangen door “van”

⁷⁸ Gezien de definities Middenspanningsnet en Hoogspanningsnet (cf. art. 2.1 Bijlage 2 Aansluitingscontract).

⁷⁹ Cf. overige verwijzingen binnen art. 5 Bijlage 4 Aansluitingscontract.

- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 6.2, (e), (ii) *juncto* 6.2, (f), (v): de laatste woorden van voornoemde artikelen lijken op elkaar te moeten worden afgestemd (bijvoorbeeld door in art. 6.2, (e), (ii), in fine het woord “dit” te verwijderen, of door in art. 6.2, (f), (v) de verwijzing naar “artikel 6.2(c)” over te nemen)
- Bijlage 2 Aansluitingscontract, artikel 14.1, (a) *juncto* 14.1, (b): het gebruik van “en/of” en “en” in de eerste regel van voornoemde artikelen lijkt op elkaar te moeten worden afgestemd (bijvoorbeeld door in art. 14.1, (b), eerste regel, het woord “of” te vervangen door “en/of”)

3. Conclusie

Uit bovenstaande beschrijvingen, alsook uit de aanvullende en bijhorende stukken waarover Vlaamse Nutsregulator beschikt, blijkt dat **aan de relevante procedurele vereisten werd voldaan** (*supra*, titel 1.3 en 2.1). Hoe Fluvius overleg naar waarde schat, alsook zijn luister- en aanpassingsbereidheid, valt daarbij aan te stippen.

Vlaamse Nutsregulator heeft legitieme vragen gecapteerd **aangaande uniforme (finale) inwerkingtreding en afdoende kennisgeving**, en **legt daartoe voorwaarden op** (*supra*, titel 2.2; *infra*, Beschikkend gedeelte).

Met betrekking tot de thematiek “Modulatie” en omwille van bovenstaande redenen, **moeten (tekstuele) aanpassingen worden doorgevoerd en moet een “return on experience” worden gerapporteerd** (desgevallend moet een geconsulteerd voorstel tot wijziging van het modelaansluitingscontract worden ingediend ter navolging). Vlaamse Nutsregulator legt daartoe voorwaarden op (*supra*, titel 2.3; *infra*, Beschikkend gedeelte).

Daarnaast en omwille van bovenstaande redenen, **moeten beperkte (tekstuele) aanpassingen worden doorgevoerd doorheen het gehele Aansluitingscontract**. Vlaamse Nutsregulator legt daartoe voorwaarden op (*supra*, titel 2.4.1 en 2.5.1; *infra*, Beschikkend gedeelte). Vlaamse Nutsregulator maakt tevens melding van zaken die niet (noodzakelijk) aan te passen zijn (*supra*, titel 2.4.2 en 2.5.2).

Zodoende, **keurt Vlaamse Nutsregulator het ter goedkeuring voorgelegde Aansluitingscontract goed, onder bovenstaande voorwaarden** (cf. *infra*, Beschikkend gedeelte).

Beschikkend gedeelte

Vlaamse Nutsregulator beslist

Artikel 1. het op 10 juni 2026 door Fluvius ingediende en aan Vlaamse Nutsregulator ter goedkeuring voorgelegde (finaal) ontwerp van aansluitingscontract (het “Aansluitingscontract”) **goed te keuren, onder volgende voorwaarden:**

- dat alle aanpassingen (zoals bedoeld in titel 2.2, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.4, 2.4.1 en 2.5.1) worden doorgevoerd en het goedgekeurde (en aangepaste) Aansluitingscontract vervolgens wordt gepubliceerd op de website van Fluvius;
- dat ten laatste op 31 maart 2027 zal worden gerapporteerd (zoals bedoeld in titel 2.3.3) aangaande de implementatie van artikel 2.2.54, §9 TRDE;
- dat ten laatste 3 maand na het indienen van voornoemde rapportering, een geconsulteerd voorstel tot wijziging van het modelaansluitingscontract ter goedkeuring zal worden ingediend bij Vlaamse Nutsregulator (zoals bedoeld in titel 2.3.3), indien uit voornoemde rapportering blijkt dat er een evolutie mogelijk is naar een meer techno-economisch, efficiënte invulling van de manier van aansturing bij modulatie;
- dat ten laatste op 1 oktober 2026 alle betrokken distributienetgebruikers in kennis zullen worden gesteld over de inwerkingtreding van het Aansluitingscontract (op 1 november 2026)⁸⁰;

Artikel 2. dat **onderhavige beslissing in werking treedt** op de dag van de publicatie op de website van Vlaamse Nutsregulator.

Voor Vlaamse Nutsregulator,
te Sint-Joost-ten-Node,

Digitally signed by
 Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 6-8-2026 | 08:43:35 CEST
C: BE
Uitgever: Citizen CA
BC6C2E7732274854824A8B1021116084

Pieterjan Renier,
Algemeen directeur

⁸⁰ Gezien de grote en dringende uitdagingen waar de energiesector op heden mee te kampen heeft (congestie, aansluitingscapaciteit, et cetera), moet het evenwel mogelijk zijn voor de distributienetgebruiker om op zijn verzoek, mits wilsovereenstemming tussen de betrokken partijen en naleving van alle regelen van dwingend recht, het goedgekeurde (en conform onderhavige beslissing aangepaste) Aansluitingscontract reeds voor 1 november 2026 in werking te laten treden (*supra*, titel 2.2).

Bijlagen:

- 1. Het op 6 april 2026 aan Vlaamse Nutsregulator overgemaakte aangepast ontwerp van aansluitingscontract (het “Aangepast Ontwerp” – waarbij wijzigingen na consultatie in track changes zichtbaar zijn)*
- 2. Het op 10 juni 2026 ingediende en aan Vlaamse Nutsregulator ter goedkeuring voorgelegde (finaal) ontwerp van aansluitingscontract (het “Aansluitingscontract” – dat het voorwerp uitmaakt van onderhavige beslissing)*